

Verslag
Commissie voor Grensoverschrijdende Verstandhouding
17 oktober 2022, REGIO8/DRU Cultuurfabriek, Uift

Aanwezig: zie aanwezigheidslijst.

Verontschuldigd: Ferdinand Böhmer (Gemeinde Kranenburg), Christian Boßmann (Stadt Xanten), Andreas Henseler (Niederrheinische IHK), Nadine Jordan (Stadt Hamminkeln), Sjoerd van der Meer (Gemeente Renkum), Sigrid Mölleken (Stadt Rees), Manon Pelzer (Gemeente Bergen), Frank Putzmann (Stadt Moers), Niels Scholten (Gemeente Arnhem), Thomas Susen (Stadt Duisburg), Sijmen Versluijs (Gemeente Beuningen), Jarin van der Zande (Gemeente Apeldoorn)

Punt 1 Opening en begroeting

De heer Kamps (Euregio Rijn-Waal) opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom. Hij geeft aan, dat de voorzitter helaas verhinderd is en vraagt of een van de aanwezigen het voorzitterschap op zich wil nemen. De aanwezigen besluiten om de heer Kamps als voorzitter voor deze vergadering aan te wijzen.

Er zijn geen aanvullingen m.b.t. de agenda, deze wordt aldus ongewijzigd vastgesteld.

Punt 2 Vaststelling verslag van de vergadering d.d. 25 april 2022 en 26 september 2022

Met betrekking tot het verslag van 25 april zijn er geen vragen of opmerkingen. Het verslag van 26 september 2022 is nog niet verstuurd en zal in de volgende vergadering ter vaststelling worden voorgelegd.

Besluit:

Het verslag van de vergadering d.d. 25 april 2022 wordt ongewijzigd vastgesteld. Het verslag van de vergadering van 26 september wordt tijdens de volgende vergadering ter vaststelling voorgelegd.

Punt 3 GROS NL-NRW

De heer Kamps licht dit agendapunt toe. Het GROS-overleg NL-NRW is opgericht om problemen, die in de grensstreek op regionaal niveau spelen op deelstaat- resp. nationaal niveau te kunnen agenderen. Dit overleg heeft sinds 2010 verschillende vormen gekend. In 2017 is de huidige structuur opgezet. Aan het GROS-overleg nemen het Ministerie van Binnenlandse Zaken, Staatskanzlei NRW, de provincies Overijssel, Gelderland en Limburg, de Bezirksregierungen Münster, Düsseldorf en Köln en de vier Euregio's deel. Elk jaar wordt er een grenslandagenda opgesteld met onderwerpen, waarop men het komende jaar vooruitgang wil boeken. Deze grenslandagenda staat ook centraal op de jaarlijkse grenslandagenda. Deze vindt volgend jaar in Nijmegen en daarmee ook in de Euregio Rijn-Waal plaats. De actuele onderwerpen op de grenslandagenda zijn Arbeidsmarkt, Onderwijs, Mobiliteit, Veiligheid en Corona. Op dit moment wordt bekeken of deze onderwerpen op de nieuwe agenda moeten blijven en of er evt. nieuwe onderwerpen aan de agenda moeten worden toegevoegd. Een ander actueel onderwerp is de bestuurlijke betrokkenheid van alle betrokken partijen, die geïntensiveerd dient te worden. De groep, waarin alle bestuurders zijn vertegenwoordigd, kwam tot nu toe slechts een keer per jaar bijeen. Dit wil men uitbreiden naar twee keer per jaar. Ook wordt er gekeken hoe de Euregio's beter aangehaakt kunnen worden bij de voorbereiding van deze besprekingen.

Aanvullend geeft mevrouw De Ruiters (Euregio Rijn-Waal) met betrekking tot agendapunt 3b Euregioprofiel scholen aan, dat er op 11 oktober een gesprek met Nuffic heeft plaatsgevonden over hun bereidheid om deel te nemen aan de certificeringscommissie om de aanvragen van Nederlandse scholen te beoordelen. Na een eerste positieve reactie in het

voorjaar en de zomer heeft Nuffic nu helaas aangegeven deze bijdrage niet te kunnen leveren. De Euregio's overleggen nu hoe hier mee om te gaan. Er wordt gekeken naar eventuele andere partners, die deze rol zouden kunnen vervangen. Ook wordt de optie onderzocht om via het Ministerie van OCW het Nuffic hiervoor een taakstelling te geven.

Naar aanleiding hiervan vraagt de heer Tiggers (Gemeente Lingewaard) hoe scholen hiervoor benaderd worden. De scholen ontvangen 1 à 2 keer per jaar een mailing met alle benodigde informatie over de aanmeldprocedure. Zodra er ook voor Nederland een oplossing gevonden is, zullen ook de Nederlandse scholen hierover geïnformeerd worden. De Euregio zal dan ook haar leden hierover informeren.

Met betrekking tot agendapunt 3c Veiligheidsconferentie Apeldoorn geeft mevrouw De Ruiter ten slotte aan, dat Apeldoorn inmiddels een evaluatie gereed heeft. Er komt nog een mailing naar alle deelnemers aan de conferentie. Tevens komt er nog een overdrachtsgesprek met de partners in het GROS-overleg.

Besluit:

Dit agendapunt is ter kennis genomen.

Punt 4 Euregionaal Mobiliteitsplan

Punt 4a Toelichting cases

Punt 4b Eindsymposium Euregionaal Mobiliteitsplan

Het agendapunt wordt toegelicht door de heer Kamps. Op 10 oktober jl. vond het goed bezochte afsluitende symposium van Euregionaal Mobiliteitsplan plaats. Tijdens dit symposium werden ook de resultaten van de cases met betrekking tot de vijf geselecteerde mobiliteitsinitiatieven gepresenteerd.

In het kader van de case grensoverschrijdende fietsroutes zijn de mogelijkheden voor drie mogelijke routes verder uitgewerkt. Dit betreft een driehoeksverbinding Doetinchem-Emmerich-Zevenaar-Doetinchem, de verbetering van de fietsroute naar Nijmegen, zowel via de campus als via de B9/N325 en de utilitaire mogelijkheden die het tracé van het Duits lijntje (Land van Cuijk – Wesel) zou kunnen bieden. Het is nu aan de betrokken gemeenten om hier mee verder te gaan.

In het kader van de case studie naar mobiliteitshubs is het huidige netwerk van mobiliteitshubs in de Euregio Rijn-Waal in kaart gebracht en zijn zes locaties aangewezen, die de netwerken grensoverschrijdend beter op elkaar laten aansluiten.

Ook op het gebied van laadinfrastructuur is het bestaande netwerk voor e-mobility en waterstof in kaart gebracht en zijn met name ook de verschillen tussen Nederland en Duitsland beschreven.

Met betrekking tot de case logistiek is er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een informatie- en reserveringssysteem voor vrachtwagenparkeerplaatsen langs de snelwegen. Deze bevindingen zullen aan het mobility-platform NL-NRW worden voorgelegd. Een tweede aspect van deze case betrof de samenwerking tussen de regionale havens. Hier is afgesproken, dat de Niederrheinische IHK en de Euregio Rijn-Waal het initiatief zullen nemen om hier een gesprekronde op te zetten, om de mogelijkheden voor grensoverschrijdende informatie-uitwisseling en samenwerking te inventariseren.

De laatste case betrof het onderwerp mobility-on-demand. Hierbij is met name ingezoomd op mogelijkheden om de initiatieven Kleve Mobil en Haltetaxi RRReis op elkaar te laten aansluiten. Hier hebben de partijen afgesproken om regelmatig contact te houden over de ontwikkelingen aan weerszijde van de grens om zo over enkele jaren tot een aansluitend netwerk te komen.

Yvonne Hazelaar (Gemeente Arnhem) vraagt na of er naar aanleiding van de cases Interreg-aanvragen te verwachten zijn. De heer Kamps geeft aan, dat nieuwe aanvragen geen doel

op zich waren, maar dat het zeker niet is uitgesloten, dat voor enkele vervolgtrajecten gebruik gemaakt kan worden van een Interreg-subsidie.

Besluit:

Dit agendapunt is ter kennis genomen.

Punt 5 Interreg VIA Deutschland-Nederland

De heer Kamps geeft aan, dat het nieuwe Interreg VIA programma dit voorjaar van start is gegaan. Inmiddels zijn de eerste projecten ingediend en bevinden zich in de goedkeuringsfase. Er zijn vier prioriteiten: Een innovatieve grensregio, een groenere grensregio, een meer verbonden grensregio en Europa dichterbij de burgers.

Binnen Interreg VI A komt er ook een opvolger van het huidige kaderproject People to People, waarmee kleinere projecten ondersteund worden. In Interreg VIA krijgt dit de naam Klein Projecten Fonds (KPF). Binnen het KPF kunnen initiatieven op het gebied van onderwijs, arbeidsmarkt, cultuur, governance etc. ondersteund worden. Voor de kleinere sociaal-culturele activiteiten als scholierenuitwisselingen, oefeningen van de brandweer en grensoverschrijdende sporttoernooien wordt een gestandaardiseerd bedrag van 750 euro beschikbaar gesteld, onafhankelijk van de daadwerkelijke kosten van de activiteit. Ook hoeven na afloop geen rekeningen en betaalbewijzen voorgelegd te worden. Hiermee zijn de mini-projecten nog toegankelijker geworden. Ook de aanvraag- en uitbetalingsprocedure voor People to People activiteiten (subsidie van max. 25.000 euro en max. 50%) is vereenvoudigd. Hiervoor wordt in de nieuwe subsidieperiode gevraagd om een gedetailleerder project- en kostenbeschrijving. Achteraf wordt aan de hand van het eindbericht getoetst of alle activiteiten daadwerkelijk conform de aanvraag hebben plaatsgevonden. Ook hier hoeven voortaan de facturen en uitbetalingsbewijzen niet ingediend te worden. De goedkeuringsprocedure van dit KPF loopt op dit moment. De bedoeling is dat het nieuwe KPF in januari 2023 van start kan gaan.

De heer Berensmeier vraagt naar de stand van zaken met betrekking tot het ingediende project NEMAS. De heer Kamps geeft aan, dat dit project helaas is afgewezen door de programmabrede stuurgroep. De externe beoordeling van het project was niet zeer positief en de beoogde Nederlandse cofinancierende provincies waren hiertoe helaas niet bereid. De heer Berensmeier geeft aan, dit te betreuren.

Besluit:

Dit agendapunt is ter kennis genomen.

Punt6 Interreg VA Deutschland-Nederland

Punt 6a Mini-Projecten

Punt 6b People to People

Op verzoek van de voorzitter licht mevrouw Arntz (Euregio Rijn-Waal) dit agendapunt kort toe. Zij geeft aan, dat het budget voor projecten binnen het kaderproject People to People inmiddels voor 99% gecommiteerd is. Dit is goed nieuws, omdat het huidige kaderproject eind dit jaar afgerond moet zijn.

Besluit:

De agendapunten 6a en 6b worden ter kennisgenomen.

Punt 7 Presentatie INTERREG VA-project "Nachrichten/Nieuws" door Peter Berendsen, directeur REGIO8

De heer Kamps verzoekt de heer Berendsen van REGIO 8 om het project "Nachrichten/Nieuws" voor te stellen. Dit project is een initiatief van REGIO 8 (samenwerkingsverband regionale omroepen in de Achterhoek), RN7 (samenwerkingsverband lokale omroepen in het Rijk van Nijmegen) en Antenne Niederrhein (De regionale omroep in de Kreis Kleve) met het doel de inwoners van de grensregio te

informereren over hetgeen er aan de andere kant van de grens gebeurt. Tot nu toe werd er met name naar aanleiding van bijzondere nieuwsfeiten over het buurland bericht. Berichtgeving over het buurland was echter geen vast bestanddeel van het nieuws. Dit hebben de projectpartners van Nachrichten/Nieuws voor hun media veranderd en hebben afgesproken om minimaal wekelijks ook een bericht over het buurland te publiceren of uit te zenden. Er wordt zowel bericht over economische, culturele, toeristische en politieke nieuwsfeiten en er is aandacht voor bijzondere verhalen van inwoners aan de andere kant van de grens. Veel berichten aan Nederlandse zijde worden doorgeplaatst naar Omroep Gelderland en komen zo soms ook bij de NOS terecht en worden zo onder de aandacht van alle Nederlanders gebracht. De heer Berendsen bericht verder, dat het project ook heeft gekeken naar welke doelgroepen welke kanalen gebruiken. De berichten zijn daarom niet alleen via de tv, radio of de website te vinden maar ook via Facebook, Instagram en Tiktok. Het nieuws moet voor alle kanalen op een andere manier bericht worden, zo vinden jongeren op Tiktok een filmpje van 20 seconden lang genoeg en is de 1.5 minuten van een YouTube filmpje hiervoor dus te lang. Om het nieuws nog beter op de interesses van de bevolking te laten aansluiten werken de projectpartners op dit moment aan een nieuw project, waarbij nog meer lokale en regionale nieuwspartners zijn aangesloten, zoals Niederrhein Nachrichten en Studio 47.. Hiermee wordt een groter deel van de Nederlands-Duitse grens afgedekt en worden ook de printmedia betrokken. Daarnaast wil men ook een burgerredactie inrichten. Deze burgerredactie dient als platform, waar burgers hun eigen onderwerpen kunnen aandragen. Deze burgerredactie komt een keer per maand bij elkaar en wisselt elk half jaar van samenstelling. Er wordt op dit moment gewerkt aan een Interreg VIA-aanvraag om de burgerredactie te kunnen realiseren.

De heer Kamps bedankt de heer Berendsen voor de zeer interessante presentatie en geeft aan, dat dit een heel belangrijk project is, omdat het de inwoners van de grensregio rechtstreeks over het buurland informeert. Hiermee wordt de eenheid van het gebied benadrukt.

Mevrouw Hazelaar haakt hierop in en geeft aan, dat het haar daarom zeer aanspreekt, dat in het vervolgproject ook gepland is om de inwoners via de participatie in de burgerredactie ook actief bij de grensoverschrijdende nieuwsgaring te betrekken.

De heer Schouten vraagt of er ook contacten zijn met andere omroepen, die verder van de grens gelegen zijn (zoals Apeldoorn). De heer Berendsen geeft aan dat er wel contacten zijn met deze omroepen, waaronder Apeldoorn, maar dat hier nog veel werk ligt om deze voor het belang van berichtgeving van de andere kant van de grens te sensibiliseren.

Besluit:

Dit agendapunt is ter kennis genomen.

Punt 8 Mededelingen / Rondvraag

Punt 8c Euregionale Scholenwedstrijd

Met betrekking tot dit agendapunt geeft mevrouw De Ruiters aan, dat helaas besloten moest worden om de Euregionale Scholenwedstrijd dit schooljaar niet te laten doorgaan. Het bleek helaas niet mogelijk om binnen de beschikbare tijd een kwalitatief hoogwaardig workshopprogramma aan te bieden. Daarom is in overleg met de workshoppartners besloten om de Euregionale Scholenwedstrijd volgend schooljaar aan te bieden. De voorbereidingen hiervoor zullen komend voorjaar van start gaan.

Punt 8f Vergaderschema 2023

Mevrouw De Ruiters geeft aan, dat voor de fysieke vergaderingen van de commissie voor Grensoverschrijdende Verstandhouding maandag 17 april 2023 en maandag 16 oktober 2023 zijn ingepland. Zij verzoekt de leden deze data alvast te reserveren. De data voor de digitale commissievergaderingen worden op dit moment nog afgestemd. Het volledige vergaderschema zal zo spoedig mogelijk worden nagezonden.

Rondvraag

Er zijn geen vragen of opmerkingen voor de rondvraag.

Presentatie Euregio-poster Duitsland Instituut Amsterdam

Trixie Hölsgens, Maartje Bruinewoud en Famke Minnee van het Duitsland Instituut Amsterdam presenteren tijdens de vergadering de onderwijsposter "Momentaufnahme".

Deze poster wordt jaarlijks door het Duitsland Instituut Amsterdam ontwikkeld en aan Nederlandse scholen aangeboden. De poster verschijnt dit jaar voor de elfde keer en staat deze keer in het teken van de Euregio's. De vijf Euregio's langs de Nederlands Duitse grens worden elk kort voorgesteld en per Euregio zijn er twee voor jongeren interessante projecten op de poster opgenomen. Daarnaast bevat de poster interessante en verrassende feiten en cijfers. Gezien het thema wordt de poster dit jaar voor het eerst ook in Duitsland aangeboden. De Euregio Rijn-Waal zal de Nederlandse en Duitse scholen in haar werkgebied hier proactief over informeren.

Daarnaast stelde het Duitsland Instituut kort de onlangs verschenen studie "Enquête 2022 Docenten Duits aan het woord" voor. Uit de enquête is gebleken, dat het imago van Duitsland en van de Duitse taal onder de leerlingen is verbeterd. Dit is positief nieuws. Het blijkt echter ook, dat het vak als steeds minder aantrekkelijk wordt ervaren door de leerlingen met als gevolg, dat steeds minder leerlingen het vak Duits in de bovenbouw kiezen en steeds minder studenten voor een studie Duitse taal en cultuur of de lerarenopleiding Duits kiezen. Deze ontwikkeling is zorgelijk. Het Duitsland Instituut heeft daarom voor docenten, schoolleidingen, uitgevers van lesmateriaal, lerarenopleidingen en beleidsmakers diverse adviezen geformuleerd om deze trend te keren. De resultaten en de adviezen zijn te vinden via: [Docenten Duits aan het woord - Duitsland Instituut](#)

Besluit:

De agendapunten 8a t/m f worden ter kennisgenomen.

Punt 9 Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun constructieve bijdrage en sluit de vergadering.

Aansluitend maken enkele aanwezigen gebruik van de gelegenheid om de opnamestudio's van REGIO8 te bezoeken.

24 oktober 2022, Heidi de Ruiter